

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	14
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
หลักและทฤษฎีปัจจัยการบริหารโรงเรียน.....	22
ความหมายของการบริหารโรงเรียน.....	23
ความหมายของการบริหาร.....	23
ความสำคัญของผู้บริหาร.....	25
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน.....	25
ปัจจัยการบริหารโรงเรียน.....	28
องค์ประกอบของปัจจัยการบริหารโรงเรียน.....	28
นโยบายสู่การปฏิบัติ.....	34
โครงสร้างขององค์การ.....	35
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	36
กระบวนการบริหาร.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บุคลากร.....	42
งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหาร.....	45
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....	51
บรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์การ.....	56
สภาพแวดล้อมชุมชนและท้องถิ่น.....	61
หลักและทฤษฎีประสิทธิผลของโรงเรียน.....	62
ความหมายของประสิทธิผล.....	62
ทฤษฎีประสิทธิผลของโรงเรียน.....	62
ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่าย	
การบริหารงานโรงเรียน.....	64
ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน.....	64
ด้านวิชาการ.....	65
ด้านงบประมาณ.....	74
ด้านการบริหารงานบุคคล.....	80
ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	87
บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
มัธยมศึกษา เขต 23.....	94
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	98
งานวิจัยในประเทศ.....	98
งานวิจัยต่างประเทศ.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	109
ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	109
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	109
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	117
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์.....	118
ตอนที่ 2 แนวทางในการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 23.....	119
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23	176
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	199
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	199
สมมุติฐานการวิจัย.....	200
วิธีดำเนินการวิจัย.....	201

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สรุปผลการวิจัย.....	204
อภิปรายผลการวิจัย.....	210
ข้อเสนอแนะ.....	219
บรรณานุกรม.....	221
ภาคผนวก.....	229
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	231
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	235
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	243
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	261
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม....	283
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปมาลงในตาราง.....	291
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการวิจัย.....	299
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	303

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์ปัจจัยทางารบริหารจากแนวความคิดของนักวิชาการ การน้การศึกษา.....	32
2	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 23 จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	95
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก.....	111
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลาง.....	112
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ....	113
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานหรือการดำรงตำแหน่ง.....	125
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายระดับปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวม.....	126
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ปัจจัยที่ 1 นโยบายสู่การปฏิบัติ.....	127
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายระดับปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ปัจจัยที่ 2 โครงสร้างขององค์การ.....	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	130
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 4 กระบวนการบริหาร.....	131
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 5 บุคลากร.....	132
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมาย ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 6 งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหาร.....	134
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....	135
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ปัจจัยที่ 8 บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ	136

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ปัจจัยที่ 9 สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น.....	137
17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับ ประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวม.....	139
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายระดับ ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	140
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ระดับ ประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	141
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายประสิทธิผล ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการบริหารงาน บุคคล.....	143
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายระดับ ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	145

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....	147
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่าง ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง	149
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยการบริหารที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	150
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยการบริหารที่ส่งผล ต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	152
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน ของการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่มี ขนาดต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน.....	155

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่.....	156
28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหรือการดำรงตำแหน่ง.....	158
29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่	160
30	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหรือการดำรงตำแหน่งในการปฏิบัติงาน.....	163
31	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจากตัวแปรทั้งหมด.....	165

บัญชีตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
32	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจ ในการพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน โดยรวม.....	167
33	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจในการพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน ด้านการบริหารวิชาการ	169
34	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจในการพยากรณ์ ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	171
35	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจในการพยากรณ์ ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล.....	172
36	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจในการพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	174
37	ปัจจัยการบริหารอำนาจในการพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 23.....	177
38	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.....	263
39	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 23.....	285
40	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) กับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิภาพผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	288
41	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารมีอำนาจในการพยากรณ์ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนโดยรวม (Y) R^2	298

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	14
2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหาแนวทางพัฒนา.....	301
3 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหาแนวทางพัฒนา.....	302

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี